

6-mavzu: Dars – ta’limni tashkil etishning asosiy shakli.

Mashg’ulot rejasi:

1. Dars tavsifi va darsni tashkil etishga qo‘yiladigan didaktik talablar.
2. Darsning turlari va tuzilishi. Darsga qo‘yiladigan talablar
3. An’anaviy va noan’anaviy darslar
4. O‘qituvchining darsga tayyorlanishi.

Adabiyotlar:

1. Общая педагогика. Под ред. В.А.Сластенина. В 2 ч. Ч. 2. – Москва, «ВЛАДОС», 2003.
 2. Педагогика /Под ред. П.И.Пидкасистого/ – М., 2003.
 3. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik – T.: Sano-standart, 2017.
 4. Pedagogika. // M.Toxtaxodjayevaning umumiy tahriri ostida. Darslik. – T.: O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2010.
- A.C.Калдибекова. Умумий педагогика. –Т.ТДПУ нашриёти, 2013.

1-topshiriq. Darsning maqsad va vazifalariga doir blits-so‘rov savollari

1. Zamonaviy ta’limning asosiy turlari nimalardan iborat?
2. “Ta’limning tashkiliy tizimi” tushunchasining mohiyati nimalardan iborat?
3. Ta’limning individual shakli afzalliklari nimalardan iborat?
4. Sinf-dars tizimining afzalliklari nimalardan iborat?
5. Dars ta’limning boshqa shakllaridan farq qiluvchi o‘ziga xos qanday belgilarga ega?
6. Darsga qo‘yilgan didaktik talablar nimalardan iborat?
7. Darsga qo‘yilgan tarbiyaviy talablar nimalardan iborat?
8. Darsga qo‘yilgan rivojlantiruvchi talablar nimalardan iborat?
9. Yangi materiallar bilan tanishish darsining mohiyati nimalardan iborat?
10. Bilimlarni mustahkamlash darsining mohiyati nimalardan iborat?
11. Umumlashtiruvchi darsining mohiyati nimalardan iborat?
12. Nazorat darsining mohiyati nimalardan iborat?

2-topshiriq. “Qarorlar shajarasi” texnologiyasi asosida an’anaviy va noan’anaviy ta’lim turlarining mohiyatini yoriting.

“Qarorlar shajarasi” texnologiyasi			
Umumiy muammo			
An’anaviy ta’lim xususiyati		Noan’anaviy ta’lim xususiyati	
1-qaror varianti		2-qaror varianti	
Afzalligi	Kamchiligi	Afzalligi	Kamchiligi
Qaror:			

3-topshiriq. Ta’limni tashkil etish bo‘yicha “Assisment texnikasi”

Test. 1. Nostandart darslar qachondan boshlab tashkil etildi? A. XX asr 70-yillari boshlarida B. XX asr 70-yillari o‘rtalarida V. XX asr 70-yillari oxirlarida 2. Nostandart dars qanday dars?	Muammoli topshiriq. “Dalton-reja” tushunchasining mazmun mohiyati qanday?
--	---

A.Nostandart dars an'anaviy tuzilishdagi improvizatsion o'quv mashg'ulotidir. B. Nostandart dars an'anaviy tuzilishdagi kreativ o'quv mashg'ulotidir. V. Nostandart dars an'anaviy tuzilishdagi inovatsion o'quv mashg'ulotidir.	
Simptom. Nuqtalar o'rniga kerakli so'zlarni qo'ying. Yan Amos Komenskiy tomonidan joriy etilgan ta'limning sinf – dars shakli orqali pedagogikaga ... kabi tushunchalarni kiritdi.	Amaliy topshiriq. Ochiq dars ko'rinishlari:

4-topshiriq. Berilgan matndan “Kalit so'zlarni qidirish” usulini qo'llagan holda kalit so'zlarni topib, jadvalni to'ldiring.

ZAMONAVIY DARSLARGA QO'YILADIGAN DIDAKTIK TALABLAR

Zamonaviy dars - bu aynan o'quvchilarning bilish darajasi rivojlanib, ularni atrofda haqiqatni faol ravishda idrok etishga, sabab-ta'sir munosabatlarini tushunishga va topishga, mantiq, fikrlash va muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishga undaydi. Zamonaviy darsning maqsadi aniq va o'lchovli bo'lishi kerak. Maqsadni dars natijasi bilan aniqlash mumkin. Darsning yangi ta'lim maqsadlariga o'quvchilar o'zlari tomonidan tuziladigan va shaxsan o'zi uchun muhimligini anglaydigan maqsadlar kiradi.

Zamonaviy dars mashg'ulotlar, suhbatlar, video-munozaralar, ishbilarmonlik va rol o'ynash o'yinlari, ochiq savollar, aqliy hujum va boshqalar kabi mashg'ulot usullari va o'qitish usullaridan foydalanish bilan ajralib turadi.

Zamonaviy darsga qo'yilgan didaktik talablar:

- darsning ta'limiy-tarbiyaviy maqsadini aniqlash,
- dars mavzusini qiziqarli, ilmiy faktlar bilan belgilash,
- dars mavzusining mohiyatini o'quvchilarning o'zi mustaqil fikrlab o'zlashtirishga erishish,
- darsda barcha o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash,
- o'quv materiallarini o'quvchilar tomonidan sodda tarzda qabul qilishga, hayot bilan chambarchas bog'lashga erishish,
- mavzu mazmuniga mos ta'lim metodlarini tanlash va ulardan ko'proq o'quvchilarning foydalanishiga erishish,
- mavzu mazmuniga mos ta'lim metodlarini tanlash.

Bu metodlar asosan qisman izlanish hamda izlanish darajasiga bo'lishi zarur. O'quvchilarning bilim manbalari bilan mustaqil ishlashga o'rgatib boorish, O'quvchilarning dars mazmuniga mos ravishda milliy istiqlol mafkurasi, o'z tarixi, tili, urf – odatlari hamda boy madaniyatimiz bilan faxrlanishga o'rgatish, dars mavzusini boshqa o'quv fanlari bilan asoslanib o'rganish, dars mavzusini o'lkashunoslik tamoyiliga bog'liqligini ta'minlash, o'quvchilarda dars mavzusiga mos ravishda iqtisodiy, huquqiy, ekologik madaniyatni tarkib toptirish, darsda davlat ta'lim standartlariga o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yilgan talablarni to'liq bajarishga erishish, o'quvchilar o'zlashtirgan bilim sifatini xolisona baholanishiga erishish.

Kalit soʻzlar	Kalit soʻzni topish bizga nima beradi?

Iboralar	Bu iboralarni topish bizga nima beradi?

5-topshiriq. Taʼlim tizimi, turlari, shakllariga oid terminlarni “Tadqiqot eslatmalarini yozish (“Research Note Taking”) usulidan foydalanib, jadvalni toʻldiring.

Sarlavha mavzusi:	Sahifa #:	Manba #:

Sarlavha mavzusi:	Sahifa #:	Manba #:

Sarlavha mavzusi:	Sahifa #:	Manba #: